

עפ"ת 61789/03/16 - אייל שרון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 61789-03-16 שרון אייל נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט אמיר טובי

המערער אייל שרון

נגד

המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

מהות הליך וכתב האישום

1. מדובר בערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (כב' השופטת ר' פרסון) שניתן בתיק תת"ע 6017-02-13. הערעור מופנה הן כנגד הכרעת הדין והן כנגד גזר הדין.

2. כנגד המערער הוגש כתב אישום בגין נהיגה תחת השפעת סמים, עבירה לפי סעיפים 62(3) ו-64ב(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה"). בכתב האישום נאמר כי ביום שבת, 20.10.12, בסמוך לשעה 16:17, עצרה המשטרה את המערער לביקורת שגרתית בצומת מעיין צבי ונמצא כי הוא נוהג תחת השפעת סמים.

הכרעת הדין של בית משפט קמא

3. בהכרעת הדין בחן בית משפט קמא את עדותם של השוטרים שעצרו את המערער לביקורת ואת הדוחות שערכו תחת ידם, והגיע למסקנה כי היה בסיס לחשד הסביר שהתעורר בליבם לגבי היות המערער נתון תחת השפעת סמים. בדו"ח שערך סמ"ר מוטי חנוכה (ת/10), ציין השוטר שהבחין כי עיניו של הנהג אדומות וכי ברכב יש ריח של טבק. לפיכך, התבקש המערער ליתן בדיקת שתן ונערכה לו בדיקת מאפיינים אשר הגדילה את החשד כי הוא אכן נוהג תחת השפעת סמים. סמ"ר חנוכה הבהיר בעדותו כי ריח הטבק ועיניו האדומות של המערער עוררו אצלו את החשד כי מדובר במי שנוהג תחת השפעת סמים. עוד הפנה בית משפט קמא כי בבדיקת המאפיינים שנערכה למערער (ת/8) נמצא כי עמידתו לא היתה יציבה וכי הוא כשל פעם אחת מתוך שלוש במבחן הבאת אצבע יד ימין לאף, בעיניים עצומות.

בדו"ח הפעולה אותו ערך סמ"ר וולנטין גליך (ת/1) מפורטים הסממנים שעוררו את חשדו כי מדובר

במי שנוהג תחת השפעת סמים. נאמר כי המערער נראה רדום, דיבר באטיות ובצורה לא ברורה ועיניו היו אדומות.

בית משפט קמא ציין כי התרשם שעדויותיהם של שני השוטרים מהימנות וקונקרטיות, גרסתם לא נסתרה בחקירה הנגדית ולכן מצא לנכון לאמץ אותן.

4. בית משפט קמא התייחס לעדותו של המערער בפניו וראה לדחות את גרסתו, תוך שהפנה לסתירות ולהתחמקויות הניכרות בעדותו.

5. בנוסף, התייחס בית משפט קמא לטענות בדבר חוסר ההסכמה של המערער לבצע בדיקת שתן. לטענת המערער, הוא חויב באמצעים לא כשרים לתת את דגימת השתן מבלי שהשוטרים הסבירו לו כי הוא רשאי לסרב לבצע את הבדיקה. המערער טען כי השוטרים איימו עליו כי באם יסרב לבדיקה הוא יישלח למעצר, והם אף אזקו ועצרו אותו עד שלבסוף לא נותרה לו ברירה והוא ביצע את הבדיקה. נטען כי מדובר בבדיקה שנלקחה בלא הסכמה מודעת ורצונית. בית משפט קמא בחן את עדותם של השוטרים ואת הגרסה שהביאו בפניו ודחה את טענת המערער כי השוטרים התנהגו אליו באלימות ובאיומים וכי בדיקת השתן נכפתה עליו ולא ניתנה מרצונו החופשי. מהבדיקה שביצע ד"ר גופר (ת/6) עולה כי בדגימת השתן של המערער נמצאה עדות לצריכת קנאביס ודי בכך כדי לקבוע כי המערער נהג תחת השפעת סמים.

6. בערעור המונח בפניי חזר המערער והעלה אותן טענות ששטח בפני בית משפט קמא. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ועיינתי במוצגים שהונחו בפני בית משפט קמא, הגעתי למסקנה כי דין הערעור להידחות.

דין והכרעה

קיומו של חשד סביר

7. בהכרעת דינו ציין בית משפט קמא את התרשמותו החיובית מהשוטרים שהעידו בפניו, וקבע כי עדותם עשתה עליו רושם מהימן. גם הדוחות שערכו תחת ידם היו מפורטים ותמכו במסקנה כי התעורר חשד סביר לכך שהמערער נהג תחת השפעת סמים. במובן זה מדובר בפסק דין ראיתי ובממצאים שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהם. כלל ידוע בפסיקה כי ערכאת הערעור תמנע להתערב בממצאים שבעובדה שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית והיא תעשה כן רק אם מסקנותיה אינן עומדות במבחן ההיגיון והשכל הישר (ע"א 5234/13 קרסנטי נ' בנק הפועלים משכן בע"מ (11.1.2015); ע"א 2976/12 בראל נ' קאופמן (23.11.2014)). בענייננו, לא מצאתי כי מסקנתו של בית משפט קמא אינה מתיישבת עם ההיגיון והשכל הישר ולא ראיתי טעמים קיצוניים שיצדיקו התערבות בקביעותיו בנוגע למהימנות העדים שהופיעו בפניו.

השוטרים ציינו את עיניו האדומות של המערער, את ריח הטבק החרוף שנדף מרכבו ואת דיבורו המבולבל כסימנים שעוררו את חשדם לכך שהוא נתון תחת השפעת סמים. בדיקת המאפיינים שנערכה למערער חיצונית את התרשמות השוטרים ותמכה במסקנתם הראשונית לגבי פיכחותו. מכאן נפנו השוטרים לבדיקת השתן שנדרשה מאת המערער.

בדיקה שנעשתה תחת איומים - האמנם?

8. המערער טען כי בדיקת השתן שניטלה ממנו לא ניתנה בהסכמה מודעת ונעשתה תחת איומים ולחץ. לדבריו, העובדה שהוא נעצר ונכבל באזיקים עקב סירובו ליתן בדיקת שתן מובילה למסקנה כי השוטרים הפרו את זכותו להליך הוגן ויצרו מצב בו הסכמתו לא היתה מדעת וחסרה האלמנט של הסכמה חופשית.

9. אקדים ואומר כי התנהלות השוטרים תמוהה וגובלת בשימוש בלתי ראוי ובלתי הוגן בסמכויות שניתנו בידיהם. גם אם אניח כי המערער סרב ליתן שתן לצורך בדיקת קיומו של סם בגופו, לא היה כל מקום להורות על מעצרו, לא כל שכן לכבול אותו בעודו בתחנת המשטרה ללא עילה ברורה לכך. וזאת עוד מבלי לערוך דו"ח מעצר ומבלי שצוינה בפניו עילת המעצר. התוצאה של סירוב ליתן בדיקת שתן מקימה חזקה לביצוע עבירה, כאמור בסעיף 64ד(א) לפקודת התעבורה. סעיף זה מורה כי נהג המסרב לתת דגימה לפי דרישת שוטר יראו אותו כמי שעבר עבירה לפי סעיף 62(3) לפקודה. משכך, לא היה צורך במעצרו של המערער וכבילתו באזיקים שכן החוק קובע סנקציה מחמירה עם נהג המסרב לשתף פעולה ולמסור דגימה מרצונו החופשי.

הדברים שנשמעו מפי השוטר גליוך לעניין זה מגבירים את התמיהה העולה מהתנהלות המשטרה. השוטר נשאל אם ראה לעצור את המערער ולאזוק אותו משום שסירב להיבדק והשיב "לא בגלל שהוא לא רצה להיבדק אלא כי הוא התחמק מבדיקה, בגלל שהוא התחמק מבדיקה והוא מסר כמה וכמה פעמים שאין לו פיפי ולא יכול לא יודע ולא בטוח לכן עבר לסטטוס של עצור ואנו גם אזקנו אותו". בהמשך הוסיף "אני אזקתי אותו כי הנהג שעתיים היה איתנו בתירוצים כאלה ואחרים לא רצה לבצע הבדיקה בתירוצים כאלה ואחרים ולא אמר שהוא מסרב לביצוע הבדיקה". ברי כי דבריו אלה של השוטר אין בהם כדי להצביע על עילת מעצר שתצדיק את מעצרו של המערער, לא כל שכן כבילתו באזיקים.

10. אלא שבכך אין כדי לשנות את התוצאה שכן המערער העלה לעניין זה טענות סותרות שאינן מתיישבות האחת עם השניה. מצד אחד טען כי הוא הסכים למתן שתן אך כיוון שלא היה לו שתן, המתין עד שיוכל לתת דגימה כפי שהתבקש. מצד שני טען כי הופעל עליו לחץ בלתי הוגן, תוך נקיטת איומים במעצר ואף מעצר בפועל, על מנת לגרום לו ליתן את בדיקת השתן. נטען כי משכך, הרי שהדגימה ניטלה ממנו באמצעים פסולים. טענות אלו אינן יכולות לדור בכפיפה אחת. אם המערער הסכים, כפי טענתו, למסור את השתן מרצונו החופשי, הרי שגם אם נקטו השוטרים בשיטות פסולות, לא הן שהובילו אותו למתן הדגימה. מכאן שאין יסוד לטענה כי יש לפסול את הראיה על שום שהתקבלה בדרכים פסולות.

11. נוכח ממצאי חוות הדעת של ד"ר גופר כפי שהועלו בחוות דעתו (ת/6) צדק בית משפט קמא בקביעתו כי ממצאי חוות הדעת מעידים בוודאות כי בגופו של המערער נמצא חומר שאסור על פי חוק וכי די בכך כדי לקבוע כי נהג כשבגופו מצוי סם כמשמעות הדבר בסעיף 64ב(א) לפקודת התעבורה.

12. העולה ממקבץ האמור שלא מצאתי יסוד לקבל את הערעור על הכרעת דינו של בית משפט השלום באשר ממצאיו מעוגנים היטב בחומר הראיות שהוצג וכן בחוק ובפסיקה.

הערעור על גזר הדין

13. בגזר דינו מיום 21.2.2016 הטיל בית משפט קמא על המערער פסילה בפועל לתקופה של 26 חודשים, 6 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים, פסילה על תנאי למשך 5 חודשים לתקופה של שלוש שנים וקנס בסך 2,500 ₪.

14. לא מצאתי כי העונשים שהוטלו חורגים מרמת הענישה הנהוגה והמקובלת בנסיבות כגון אלו שבענייננו. סעיף 39א לפקודה קובע פסילת מינימום לתקופה של שנתיים למי שנמצא נוהג תחת השפעת סם מסוכן. הפסילה שנקבעה על ידי בית המשפט קמא גובלת בתקופת המינימום האמורה. יתר רכיבי הענישה אף הם אינם חורגים מהמקובל. לעניין זה אני רואה להפנות להלכה המושרשת לפיה ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעונש הנגזר על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בהם היתה סטייה קיצונית מרמת הענישה המקובלת בנסיבות דומות או כאשר מדובר בטעות של ממש שנפלה בגזר דינו של בית משפט קמא. (ראו לדוגמא: ע"פ 7212/14 פלוני נ' מדינת ישראל (25.1.2016); ע"פ 8761/14 בן יצחק נ' מדינת ישראל (14.1.2016)). כפי שציינתי לא מצאתי כי בענייננו התקיימו אותן נסיבות חריגות המצדיקות התערבות בענישה שנקבעה על ידי בית משפט דלמטה.

15. סיכומי של דבר, ועל יסוד הנימוקים שנמנו לעיל, אני מורה על דחיית הערעור.

ניתן היום, י"א ניסן תשע"ו, 19 אפריל 2016, בהעדר הצדדים.